

Valla Vaatileja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993

NR 7 (244) AUGUST 2018

Okta Centrumis toimusid "Hüvasti, NSVL" filmivõtted

Augusti algul toimusid Okta Centrumis järgmisel aastal esilinastuva uue eesti mängufilmi "Hüvasti, NSVL" võtted. Massistseenidesse paluti osalema maakonna inimesi. Võtetevahelisel ajal õnnestus fotograafil tabada seltskond filmis osalejaid Lenini ausamba kõrval, mis võtete ajaks spetsiaalselt Raplasse toodi. Fotol vasakult: Helgi Sussi, Mati Jõgi, Nadia Virma, Heljo Klaas, Ilse Mägi, Kalle Salumäe, Signe Haggi, Mairut Tuhkanen, Taimi Jaakson, Lia Rips, Kalju Laiapea, Rein Berlokk, Väino Kasenurm ja Ants Siitan.

Foto: AARE HINDREMÄE

Järvakandi naised võitsid O-I Euroopa jalgpalli karikavõistlustel 3. koha

30. juunil peeti Tallinnas Lilleküla staadionil O-I Euroopa kaheksandad jalgpalli karikavõistlused. Võistlused võitis naiste grupis Holland ja meeste grupis Saksamaa. Järvakandi naised tulid auväärselt kolmandale kohale. Tagareas vasakult: Annika Kriipsalu, Sillen Väljaots, Tiina Ringe, Pille Randmäe, Evely Metsniit. Esireas vasakult: Riin Merdikes, Sirle Valter, Terje Mändla. Foto: KERT MEDIA

Rahujoogsjad on jõudnud Järvakanti

Rahujoogsjate grupi eesotsas on vasakult Karoline Kivilo, Anette Maremäe ja Karl Kivilo.

Foto: AARE HINDREMÄE

Loe lähemalt lk 6.

Pärast kaheaastast vaheaega jälle Tori hobusega Raplamaal

7. juunil toimus seitsmendat korda Inglise mõisa pargis perepäev "Tori hobusega Raplamaal". Ürituse korraldamisele panid öla alla Inglise küla aktiiv, Inglise piirkonna külavanemad ja Tori hobuste kasvatajad. Lisaks olid abiks kohalikud ja korraldajate pered ning teisi. Inimesi, kes aitavad korraldamisele kaasa, on alati palju, sest üritus on suur.

Inglise mõisa parki oli kogunenud suur hulk rahvast. "Registreeritud oli 600 inimest, aga kohal oli kindlasti rohkem," ütles Inglise külavanem Kaisa Vahtmäe. Kohale oli tulnud ka laadalisi, keda võis näha müümas keraamikat, ehteid, linasest riideid ja palju muud käsitööga seonduvat. Samuti sai osta endale midagi suupoolist, pakuti nii kringlit, kooki kui ka šašlõkki. Kohal oli ka maitsvate küpsetiste valmistaja Reelika Kuusemäe.

Lisaks käsitööle ja toidule oli infolauast võimalik endale soetada ka hobustega seotud meeneid, nagu näiteks vastavat keraamikat, Tori Hobuse Seltsi logoga särke, võtmehooldajaid ja tasse. Oli võimalik osta õnnelooši, kusjuures iga loos oli millegi vääriline. Peaaühinnaks oli välja pandud ratsamatk Juurimaa tallis ja päev Tori hobustega Eve Haggi juures. Kogu saadud tulu korjati selle jaoks, et Eve Haggi koos hobusega Vairi saaks minna rakendisporti MM-ile Hollandisse.

Päeva alustati rongkäiguga, pikk rivi hobuseid koos ratsanike ja vankritega kappas läbi Inglise küla. Rivis võis näha lehvimas Lau, Pae, Inglise ja Saidapere küla lippe. Samuti lehvitsid Inglise vabatahtliku tuletõrje ühingu lipp, Eesti lipp ja rongkäigu eesotsas võis kaugel ära tunda uue Kehtna valla lipu, mida kandsid uhkelt Signe Haggi ja Indrek Kullam.

Pärast rongkäiku koguneti Inglise mõisaparki, kus perepäeva avas pidulikult Inglise külavanem Kaisa Vahtmäe, samuti said sõna teisedki. Tori Hobuse Seltsi algatajad Eve Haggi ja Terje Villems avasid ka Tori hobusele pühendatud pingi, mis on teadaolevalt esimene loomale pühendatud pink Eestis. Pink on

Hobupäeval avati Inglise pargis tõelisele tori hobusele pühendatud pink. Pingi taga seisavad tõelised tori hobused Albrina (ratsanik Rutt Margus), Viktoria (ratsanik Heidi Kalaver), Vekkla (ratsanik Kristella Kurvis) ja Luuna (ratsanik Marii-Heleen Raidmets).

Foto: EVA HINDREMÄE

valmistatud kohalikest materjalist. Talvel kukkus suur vana paju Inglise jõkke ning sellest pajust on tehtud käsitööd ja ülejäänud osa materjal on pärit Kasemäe talust. Pingi autor on kohalik käsitöömeister Villu Loitjärv.

Toimus ka uue Kehtna valla lipu üleandmine. Üleandja oli Kehtna vallavanem Indrek Kullam. Lipp asetati lauale ja löödi puidust haamriga posti külge kinni. Lipu peal on kujutatud Kehtna ja Järvakandi eelmiste logode kombineering. Järvakandil oli pecker ja Kehtnal vares, nii need kaks sümbolit ühele lipule kokku pandigi.

Ürituse avamise järel pakkusid Tori tõugu hobused rahvale silmailu spetsiaalselt hobustele tehtud platsil, kus iga hobune koos ratsanikuga tegi paar ringi, näitas oma parimaid külgi, ning samal ajal luges päevajuht Ants Kuningas ette iga hobust iseloomustavat teksti.

Hobuste tutvustamine ei möödunud aga äpardusteta. Kui platsile tuli sealne ainus puhast Tori tõugu täkk koos ratsanikuga, kes teda käe kõrval talutas, suutis täkk end ühel hetkel lahti rebida ja jooksu panna. Hobune saadi siiski kätte, keegi viga ei saanud ja tutvustamine võis jätkuda.

Kokku oli hobuseid 21 ja iga hobune oli nummerdatud, sest sai valida

lemmikhobust. Selleks tuli soetada hääletussedel, nii toetati täiendavalt Eve Haggi ja tema hobuse Vairi MM-ile minekut. Kolmandaks jäi hobune nr 12 nimega Hurmur, teise koha pälvis hobune nr 21 Varunessa ja kõige suuremaks lemmikuks osutus Eve Haggi hobune Vairi.

Üritus jätkus rakendikadrilliga ja seejärel demonstreerisid Tori tõugu hobused erinevaid ratsaspordialasid nagu näiteks koolisõit, takistussõit ja rakendisport. Vahepausidena esines rahvale tantsurühm Kõpsuvad Kingad. Põnevuse säilitamiseks korraldati ka ratsa-rakendi-ralli, kus ratsanikud ja kutsarid võtsid oma hobustel üksteisega mõõtu. Nimelt pidid nad aja peale täiesti algusest rakendama oma hobuse vankri ette ja seejärel sõitma väikese tiiru. Ka rahvale anti võimalus hobusega sõitmist kogeda. Lubati sõita kaassõitjana ehtsal rakendisporti krossisõiduvankril Eesti meistriga rakendisporis ja ka niisama hobuse seljas. Näha sai hobuse rautamist ja suurtel huvilistel oli võimalik oma käega proovida hobuse saduldamist ning rakendamist.

Loomulikult ei puudunud ka muud aja veetmise võimalused. Mängida sai inimplaujalpalli, mille ehituse toetuseks sotsiaalmeedias raha koguti, samuti sai osa võtta parverallist.

Lõbu sellega veel ei lõppenud, sest rahvast ootas ees vahupidu, mille üle said rõõmustada nii väiksemad kui ka suuremad. Loomulikult ei puudunud jala tatsuma paneks. Õhtut oli lõpetama kutsunud neljaliikmeline bänd Blufellas, kes keskendub peamiselt rock- ja blues-muusika mängimisele.

Ürituse planeerimisega alustati juba talvel, kui hakati panema kokku üldist kava. Seejärel kirjutati mitmetesse kohtadesse projekte, toetust saadi kohaliku omaalgatuse programmist ja ka vallast. Tuli leida päevajuht, vaheesinejad, võistluste läbiviijad ja sponsorid. Iga kuu toimusid põhituumiku koosolekud. Lõpu poole oli koosolekuid isegi tihedamini. Viimaseks oli vaja leida vabatahtlikud, kes konkreetset päeval aitaksid asju tassida, valmis sättida, parkimist korraldada ja muru niita.

"Üritus toimus algul iga aasta, aga nii tihedalt ei jõua enam korraldada," sõnas Kaisa Vahtmäe. Seekord oli vahet kaks aastat, kuid sellest midagi ei muutu, sest "Tori hobusega Raplamaal" on ikkagi traditsiooniline ja populaarne üritus, mis tulemata ei jää.

Maris Adoma
Raplamaa Sõnumid

Ohekatku külas Männiku talus kasvatatakse piimalambaid

Raplamaal Ohekatku külas Männiku talus tegutseb selline vahva ettevõtte nagu Männiku Piimalambad OÜ, kes toodab lisaks lambapiimale sellest ka praejuustu ja jogurtit. Tõsi, enamikule inimestele on lambapiimast valmistatud tooted võõrad ning paljud ei ole piimalammastest võib-olla et kuulnudki.

Talu ümbrus on suur, hoolitsetud ja seal olles tekib tõeliselt kodune tunne. Mind ja fotograafi võtab vastu perekoer, kes uute külaliste peale rõõmsalt saba liputab. Aga see ei ole ainus koer, taluüel kohtusime veel mitme koeraga, kes on lambakarja truud valvurid.

Taluperenaine Kaisa Tähe räägib, et Eestis on ta oma perekonnaga tegelenud piimalammaste kasvatamisega nüüd teist suve. Kokku on neil lambaid 96, kellest 6 on lihalambad. Enne Eestisse tulekut elati mõni aasta abikaasa Priidu, kahe tütre ja pojaga Saksamaal, kus tegeleti hobustega. Seal oli tall, kus kasvatati noori sporthobuseid, kes hiljem saadeti edasi Inglise olümpiakoondisesse. “See oli päris vastutusrikas töö, aga samas väga huvitav,” tunnistab Kaisa.

Rohkem kui paar aastat naine oma perega Saksamaal tegelikult elada ei jõudnudki. Kaisa isa Enn ostis kaks aastat tagasi selle sama talu ja kutsus Kaisa peret tagasi Eestisse. Algul küll kaheldi ja mõeldi, et mida nad siin küll tegema hakkavad.

“Kuna elasime ise sellises piirkonnas, kust on piimalamba tõug pärit ja nende kasvatamine ka väga levinud, tuli selline idee, et tooks piimalambad Eestisse, sest tol ajal siin üldse sellist tõugu lambaid ei olnud. Nüüd on Eestis veel üks talu Tartumaal, seal peetakse küll teist tõugu, kuid samuti piimalambaid, kes on pärit Prantsusmaalt,” räägib Kaisa.

Piimalambad ja lihalambad erinevad üksteisest nagu öö ja päev

Need Ida-Friisi lambad on spetsiaalselt aretatud piimalammasteks ja algul mõeldud väikestesse talupidamistesse lehmade asemel. Üldiselt tavalistelt lammastelt piima ei ole võimalik saada. Kaisa aga meenutab, et on andmed ja isegi pilt, kui Esimese maailmasõja ajal Kihnu saarel peeti maalambaid, kellelt lüpsiti piima, sest sõja ajal ei olnud midagi süüa.

Kaisa Tähe talus on kokku 96 lammast, kellest 6 on lihalambad.

Foto: SIIM SOLMAN

Lisaks piima saamisele seisneb piimalammaste ja tavaliste lammaste puhul erinevus päris mitmes asjas. Piimalammaste saba on karvadest vaba, samuti ka pea, jalad ja kõhualune on puhtad. “Nad küll kasvavad paksu villa endale selga, aga strateegilised kohad jäävad siiski paljaks,” tõdeb taluperenaine. Piimaloomi on ka kergem lüpsida, sest nad hoiavad head lüpsihügieeni. Kui neil oleks udara ümber vill, oleks neid palju raskem puhastada.

Kui uurida, kas piima- ja tavalammaste puhul on erinevusi ka nende loomade pidamises, tõdeb Kaisa, et see erineb samuti kui öö ja päev. Kui piimalambaid tahab pidama hakata piimalahmakasvataja, on sellel inimesel tunduvalt lihtsam ümber spetsialiseeruda.

Lihalambapidaja peab aga alustama sisuliselt nullist, sest esiteks peab oskama piima ära kasutada ja seda peab ka kvaliteetselt lüpsima, et see hiljem üldse töötlemiseks kõlbaks. Samuti on need loomad valivamad ja nõudlikumad sööda ja kõige muu suhtes. Piimalammast saab suures karjas pidada vähemalt 8 aastat muretul.

“Saaks ka edasi pidada, aga siis on see keerulisem, sest et loom on vana, vajab rohkem hooldust ja tiinused on komplitseeritud,” räägib Kaisa. Üldiselt lammaste hingeelu kohta uurides toob taluperenaine välja selle erinevuse, et lihalambad on pigem

need, kes neile lähenedes jooksu pistavad, aga piimaloomade puhul on vastupidi – nad on sõbralikud, tulevad lähemale ja on uudishimulikud.

Lambapiimast saab nii praejuustu kui ka jogurtit

Selleks, et üldse toota juustu ja jogurtit, on vaja lambaid lüpsida. Lüpsimine käib masina abil ja seda nimetatakse kannulüpsiks. Selle käigus lüpsatakse piim väikesesse nõusse ja siis kallatakse ümber suuremasse. Lambad tulevad kaheksakaupa lüpsiplatsile ja kahekaupa võetakse nad ette. Kaisa avaldab lootust ka uue lüpsimasina saamiseks Kreekast, kust neile hinnapakumine tehti. “Automaatse masinaga, mis peseb ka ise, oleks lambaid võimalik palju rohkem pidada,” nendib perenaine.

Lambapiim ise maitseb justkui lehmakohvikoor, ka rasvaprotsent on neil samasugune. Lambapiim on vaid veidike rammusam ja maitset magusam, sest sisaldab natuke rohkem suhkrut. “Paljud kardavad lambapiima puhul kasuka maitset. Ma tegelikult ei saagi aru, miks inimesed seda kardavad,” ütleb Kaisa naerdes.

Rääkides juustu tootmisest, on lambapiim selle jaoks parim, sest selles avaldub tema kogu potentsiaal just juustu tootmise jaoks. Selle piima töötlemise omadused on ka

paremad kui ülejäänud piimaliikidel.

Juustu tegemine kui selline on ise keeruline tehnoloogiline protsess. Esmalt tuleb piim kalgendada, seejärel lõigata juustutera lahti ja seda kuumutada. Siis lõigatakse juust tükkideks, pannakse vormidesse ja pressitakse. Tükid pannakse ka kuuma vada sisse, sest nii saadakse ta sulamisresistentseks ehk sulamisele vastupidavaks. Lõpuks juust vaakumpakendatakse ja tegelikult võib juba seda praejuustu kohe ka süüa, sest seismist see ei vaja. Kogu protsess võtab aega kaheksa tundi ning juustu tuleb teha iga paari päeva tagant.

Maitse poolest on praejuust üsna sarnane tavalise laagerdunud juustuga. Ta on küll kreemisem ning kõrgema rasvaprotsendiga kui tavaline juust, aga eestlaste seas on lambapiimast valmistatud praejuust saanud sooja vastuvõtu. “Mõnele inimesele meenutab see lausa pannkooke,” nendib Kaisa.

Jogurti tegemine aga nii keeruline protsess pole. Kõigepealt piim pastöriseeritakse, siis lisatakse bakterikultuur ja teatud kraadide juures hapendatakse. Kuue tunni jooksul valmibki sellest jogurt. Kuna lambapiim on kuivainerikkam kui lehmapiim, on see jogurt hästi paks. Perenaine võrdleb seda 20% hapukoorega. Lambapiimast valmistatud jogurtit saab kasutada mitmel otstarbel – salatites, kookides või jogurtitoidi tegemiseks.

Et lammastelt head piima saada ja sellest maitsvaid tooteid teha, peab lammastel mõistagi olema selleks ka hea keskkond. Pere pingutab selle nimel palju ja hetkel plaanib teha laudale juurdeehituse. Nimelt tellisid nad lauda asemel tenthalli, mis on piimalammaste jaoks parem, sest on jahedam ja õhurikkam.

Nii piima, jogurtit kui ka praejuustu on võimalik osta talupere käest otse. “Kari on veel väike, mistõttu toodangut on liiga vähe, et kuskile kaubandusketti trügida,” räägib naine. Männiku talu tooteid võib tegelikult näha ka suurematel laatadel ja Viimsi taluturul. Samuti saab nautida Raplas asuvas Pargi Restos nende praejuustu.

Männiku talu osales sel aastal ka avatud talude päeval. Huvilistel oli võimalik tutvuda taluga, piimalammaste kasvatusega ja loomulikult sai osta ka nende tooteid. Lisainformatsiooni talu tegemiste kohta võib leida nende Facebooki lehelt Männiku Piimalambad OÜ.

AS Ingle pidas oma 25. sünnipäeva Tallinna Lauluväljaku Klaassaalis

10. augustil pidas AS Ingle nüüd juba 25. sünnipäeva ja seekord juubelivääriliselt Tallinna Lauluväljaku Klaassaalis. Kohale olid kutsutud suuremad tarnijad üle kogu maailma, kõik kliendid ja koostööpartnerid.

Meeldetuletuseks lugejatele: Ingle moodustati 1993. aastal endise Valtu kolhoosi Estosteriili tsehhi baasil, kus hakati käitlema keemia tooraineid kohalikule tööstusele. Praegu võib Ingle ladudest leida kohe üle 400 erineva nimetusega kemikaale. Nüüd on Ingle juba rahvusvahelise kontserni üks osa. Aga ka kontsern on registreeritud Eestis ja nimelt Inglise kütas. Nii et vabalt võib ka väikeses kütas maailma asju ajada.

Ingle juhtkond tänab kõiki koostööpartnereid ja oma ustavaid töötajaid, kellega on tulnud selle aja jooksul koostööd teha!

Aare Leinberg

AS Ingle – 25 aastat tööstuskemikaalide keskel

Kui AS Ingle oma tegevust 1993. aastal alustas, ei osanud selle asutaja Aare Leinberg uneski ette kujutada, kuhu üks tööstuskemikaalide keskenduv firma 25 aasta pärast jõuda võib. Milliste kemikaalide tarnimisega täpselt tegelema hakatakse? Mis vahenditega seda tehakse? Kellega, kuidas ja mis mahus?

Aeg on neile küsimustele andnud vastused ning aastal 2018 võib Ingle meeskond juubelilauas rahulolevalt klaase kõlistada – aastate jooksul tehtud otsused on hoidnud ettevõtet õigel kursil ning kahe jalaga maa peal.

Stabiilne areng

Ostu-müügidirektori ning juhatuse liikme Natalja Tsviljova sõnul on ettevõtte 25-aastane eluiga juba iseenesestki positiivne märk edust ja hakkamasaamisest. Eesti kontekstis on AS Ingle praeguseks juhtiv tööstuskemikaalide edasimüüja, kelle klientideks on Tsviljova sõnul peamiste majandussektorite ettevõt-

Ingle juhatuse liikmed Aare Leinberg ja Natalja Tsviljova võtavad vastu Telia esindaja Katrin Tuisu (keskel) õnnitlusi. Foto: erakogu

ted, nagu keemia- ja metallitööstus, puidutööstus ja paberitööstus, toiduainetööstus, tootmine ja ehitus, põllumajandustööstus, energeetika ja veetöötlemine.

Kui ajas 25 aastat tagasi liikuda, ei paistnud toona asjad aga sugugi sama suurejoonelised. „Kui üks riik läheb ühest majanduslikust formatsioonist teise üle – sotsialismist kapitalismi – ja inimestel pole aimumgi, misasi see kapitalism üldse on, siis ei kujuta alustav ettevõtja ette, mis teda ees ootab. Need muudatused on nii suured olnud, et isegi kõige suurem ennustaja ei oleks osanud ette arvata, mis juhtuma hakkab,“ nentis Leinberg möödunud ajale tagasi vaadates.

Igatahes hakkas toona juhtuma see, et Ingle ees hakkasid avanema uued ning uued võimalused ning paljude variantide seast oli tarvis need õiged otsused välja valida.

Ühe esimestest pöördelistest kursimuutustest tõi kaasa ohtlike jäätmete vedamise seaduse rakendumine, mistõttu tuli Inglele loobuda algusaastate veneaegsetest masinatest, mis ei vastanud toona mitte ühelegi uuele nõudele. „Kui 1993. aastal oleks keegi mulle öelnud, et kolme aasta pärast on meil üks happekindla tsisterniga Volvo veok, ei oleks ma seda uskunud. Aga nii see juhtus,“ rääkis Leinberg. Esimesel kasutusaastal

tehti uue masinaga vaid 17 vedu ning pigem see seisus kui sõitis, kuid ettevõtte sai tegutseda seadustega vastavuses, mis on olnud Ingle jaoks oluline moment siiani.

Märgilisi etappe on ettevõtte arenguloos olnud teisigi. Ingle on teinud koostööd nii Vene kui ka Leedu koostööpartneritega, mis tõi kaasa sukeldumise suure mastaabiga rahvusvahelisse ärimaailma. Ingle on ettevõtte laienenud rahvusvaheliseks kontserniks ning ka jagunenud. „Praegu ma saan öelda, et oleme läinud õiges suunas,“ oli ettevõtte juht rahul.

Investeeringud uutesse tehnoloogiatesse

AS-il Ingle on praegu moodne keemia tooraine terminal, mis on ainulaadne kogu Baltikumis. Erinevate kaubaartiklite hulk, mis on Ingle ladudes saadaval, küündib üle neljasaja. Eelmisel aastal alustas ettevõtte ka põllumajandussektori teenindamisega, mis on taas kord üks oluline otsus turu nõudlusega arvestamisel.

Tsviljova rõhutas, et kõike, mida Ingle teeb, teeb ta järgides töökeskkonna kõige keskkonnasõbralikumaid põhimõtteid. „Me pöörame suurt tähelepanu keskkonnanõuetele toodete tootmisega seotud etappidel – ladustamisest müümise,

tarnimise ja toodete utiliseerimiseni. Meie tegevus vastab Euroopa Liidu REACH-i määruse nõuetele,“ selgitas Tsviljova.

Tsviljova sõnul suunab ettevõtet oma tegevuses aina uusi muudatusi tegema eelkõige turg - näiteks sunnib keemiatööstuse areng ajaga kaasas käima. „On väga oluline investeerida uutesse tehnoloogiatesse ja teadmisesse, õppida ja mitte karta muutusi ja uusi lähenemisviise. Eelkõige on vaja aga julgust teha seda kõike õigeaegselt või isegi veidi varem. Ja meie saame sellega hakkama,“ rääkis Tsviljova.

Seda, et Ingle hetkeseis on positiivne, ning turvalisust võib tunda ka tuleviku ees, kinnitasid mõlemad juhtkonna liikmed.

„Vaatame kindlustundega tulevikku ning teeme julgeid plaane,“ märkis Tsviljova. Leinbergi sõnul annab kindlustunnet teadmine, et Ingle tegutseb valdkonnas, mida ei kõiguta oluliselt ka võimalik majanduslangus. „Meie pluss on see, et olgu majanduslangus milline tahes, meie oleme ikkagi vajalikud – põhilisi tooraineid, happeid, aluseid, puhastusvahendeid on ikka vaja. See teadmine annab mõningase turvatunde,“ rääkis Leinberg.

Turvatunnet, mida Ingle pakub, näivad väärtustavat ka ettevõtte töötajad, kellest mitmed on Inglega seotud olnud selle asutamise alates. „Meeskond on oluline asi. Ma ei tea, kas meil on tõesti vedanud, aga töötajatega pole meil erilisi probleeme olnud. Kui tänapäeval on kirjutamata reegel, et töökohti vahetatakse iga viie aasta tagant või isegi tihedamini, siis meie töötajad on väga stabiilsed – nad on siin olnud 10, 15, 20 aastat ja rohkemgi. See on omaette väärtus. Tõesti – see seltskond on võrratu,“ ei olnud Leinberg kiidusõnadega kitsi.

Lisaks heale meeskonnale rõhutasid mõlemad Ingle juhatuse liikmed heade koostööpartnerite väärtust. „Hindame oma partnerite usaldust, kellega meil on läbi aegade olnud viljakad ja vastastikku kasulikud suhted, ja me oleme tänulikud kõigile, kes meid on koostöö tegemiseks välja valinud,“ rääkis Tsviljova.

Mari Hiemäe

Kogugem loodusrekordeid!

2013. aasta Postimehe Arteri jõulunumbris esitlesin oma 25 loodusrekordit. Seal siis igasugust põnevat: küll 134-aastane ebapärlikarp, küll 35 aastat puus püsinud hiireviu pesa, küll maailma ilusaim metsisemäng Majakivil, 7-kilomeetrine käik kiviltkivile Juminda poolsaare läänerannas ehk Eesti pikim kividega rannalõik, Eesti pikim, 14 kilomeetrit pikk

Neeruti-Porkuni oosistik või muud väga erilist ehk kus midagi-kedagi rekordihõngulist kirjas.

Nüüd olen tulnud mõttele hakata sarnaseid loodusest leitud rekordeid koguma üle kogu Eesti, mille lõpptulemuseks võiks olla teos „Meie loodusrekordid“. Seega, kel on põnevaid loodusest leitud rekordeid, võiks need üles tähendada ja ära vor-

mistada. Ühe rekordi täpne kirjeldus võiks olla 10 kuni 20 lauset pikk ja nii hea jutujooksuga, et võib otse raamatusse minna.

Rekordi nimi peab kajastama saadetava faili nimes, näiteks Majakivi metsisemäng. Soovituslik on foto, kus rekordi nimi peab kajastama faili nimes, näiteks Letipea Ehalkivi. Ja kohustuslik on kaastöö autori nimi,

kes läheb raamatusse kui kaasautor.

Saadetavad loodusrekordid palun vormistada Wordis, doc või docx failiformaadis ja saata need allkirjutatule aadressil: marek.vahula@online.ee Kõik rekordid, mis on ka tegelikult rekordid, pääsevad raamatusse! NB! Telefoni teel rekordeid vastu ei võeta!

Marek Vahula

Saame tutvaks

Katrin Jair - Järvakandi Kultuurihalli juhataja

Täna on minu esimene tööpäev - esimene päev Järvakandi Kultuurihalli juhatajana. Istun arvuti taga ja natuke on kõhe. Kõhe, sest maja on nii suur ja tühi. Ma kujutan ette, et ma tunnen ennast siin palju paremini, kui maja on rahvast täis, käib üks suur sigin ja sagin. Minus tõstab pead ärevus, et mis üritusi ja ringe saab nii paljude võimalustega majas korraldada. Ja ma usun, et saab ja tulevik on helge!

Ma olen jõudnud oma töökarjääris sellisesse punkti, et mind ei motiveeri töötamine lihtsalt palga pärast. Ma tahan teha tööd, millel oleks suurem eesmärk, sõnum, tähendus kogukonnale. Ma usun, et kultuurimaja juhataja amet ongi üks sellistest missiooniga töödest, kus sa oled ametis 24/7, sa püüad luua võimalusi ei millestki ja olla kogukonnale koostööpartner. Minu eesmärk siin majas ja kogukonnas on just see, et hoida ja tuua uut hingamist kultuurihalli, et kuulata erinevaid osapooli, aidata ja ühendada ka spordiüritusi, erinevaid ringe, seltse, ettevõtmisi. Ma soovin kaasata rohkem lapsi ja noori peresid, luua üritusi, mis ka neid kõnetaks. Ma soovin jätkata praeguste traditsioonidega, kuid luua ka uusi. Minu üks esimesi eesmärke on tutvuda Järvakandi aktiivsete ja tegusate kultuuri- ja spordiinimestega, erinevate asutustega, et luua koostöö ning selgitada välja vajadused ja võimalused.

Ma usun, et minu varasem töökogemus toetab minu tänast ametit. Ma olin viis aastat Swedbank Eesti Rapla kontoris erinevatel juhtivat ametikohtadel. Edasi olin Eesti Töötukassas juhtumikorraldaja, kus minu klientideks olid just

Katrin Jair.

Foto: erakogu

need kõige keerulisemad ja raskemad saatused ja inimitüübid. Ning siis vastutasin 24/7 Statoil Fuel ja Retail Urge teenindusjaama igapäevase sujuva

ja eduka toimimise eest.

Kõik minu ametid on eeldanud head suhtlemisoskust, läbirääkimisvõimet, kompromissivõimust, kuid ka enesekehtestamist, häid müügi- ja vastutuse võtmist. Seega tunnen, et see töö sobib ka mulle minu isikuomaduste poolest. Mulle meeldib olla sündmuste keskel ja vastutada. Ma armastan uusi väljakutseid oma elus ning pidevat võimalust areneda ja õppida uusi teadmisi. Õppinud olen ma õigust, mul on rakenduslik kõrgharidus Tallinna Majanduskoolist.

Ma olen vabaabieliu ja mul on kolm poega, kes on hetkel 8-, 4- ja 2-aastane. Me seikleme väga palju ringi koos perega, avastame Eestimaa kauneid kohti või puhkame kaugemal. Ma olen väga suur kultuuritarbija ja ringi seikleja. Mulle meeldib käia teatris ja kontserdil, simmanil ja folgil, laadal ja kodukohvikute päeval. Ma armastan väga reisida. Tavaliselt mahutan ma oma aastasse 2-3 väljasõitu ka piiri taha. Sest reisimine aitab laadida akusid, avardab silmaringi ja viib rutiinist välja. Nii on hea ennast tasakaalus hoida.

Ma sündisin Raplas 8. mail 1980, koolis käisin Rapla Vesiroosi Gümnaasiumis, siis kõrgkool Tallinnas, ja pärast kodu ostmist kolisin tagasi Raplasse. Praegune valik Järvakandi näol on jah puhtalt juhus, sest selline töökoht asub siin. Kuid Järvakandi pole mulle päris võõras kant. Olen siin varem käinud Kaitseliidu pidudel ja sündmustel, jõululaadal ja üritustel. Ja ma usun, et Järvakandi ongi täpselt nii tore ja lahke koht nagu ma seda loodan olevat!

Kohtumiseni!

Kehtna ja Kaerepere vahele rajatakse reoveetrassi

Kes on sõitnud mööda maanteed Kehtna ja Rapla vahel, on küllap märganud, et tee ääres tehakse torutöid.

Sinna rajatakse reoveetrassi, mis hakkab ühendama Kaerepere veevärki Kehtna Elamu OÜ hallatava reoveepuhastiga. See tähendab, et lähimas tulevikus hakkab kogu Kaerepere reovesi liikuma puhastamiseks Kehtnasse.

Tegemist on küllaltki kuluka ettevõtmisega, mis läheb maksma ligikaudu kaks miljonit eurot. Raha selleks tuleb SA-It Keskkonnainvesteeringute Keskus, Kehtna valla eelarvest ning Kehtna Elamu OÜ võetud laenust. Alternatiivse valikuna kaalus Kehtna vald ka Kaerepere kohaliku reoveejaama renoveerimist, kuid sellest variandist loobuti.

Kehtna valla ehitusspetsialist Hans-Jürgen Schumann selgitas, et korraliku torustiku rajamine Kaerepere ja Kehtna vahele ning reoveejaama renoveerimine oleksid läinud maksma ligikaudu sama palju. Reoveetrassi rajamiseks oli kaks põhjendust – esiteks see, et Kehtna reoveejaamas oli piisavalt võimekust üle, et teenindada ka Kaerepere piirkonda. Teine põhjus seisneb selles, et kuigi kummagi projekti väljaehitamine oleks läinud maksma enam-vähem samapalju, oleks teise reoveejaama käigus hoidmine aastate lõikes ikkagi kallimaks läinud.

Kaerepere – Kehtna reoveetrassi väljaehitamist eelistasid ka Keskkonnainvesteeringute Keskuse spetsialistid. Praegu rajatakse seda kergliiklustee kõrvale ning trass peaks valmis saama 2018. aasta lõpuks. Tasub mainida, et seda rajatakse kinnisel meetodil, mis tähendab, et enne ei saa seda kasutama hakata, kui terve trass on valmis ehitatud.

Siim Jõgis
Raplamaa Sõnumid

Kehtna vallavalitsusele oli postipunkti sulgemine ootamatu

Postipunkti sulgemise otsus oli Kehtna vallavalitsusele ootamatu ja ebameeldiv uudis. Meiltsi teavitati sellest vallavanemat esimest korda 11. juulil. Ametlik teade postipunkti sulgemisest jõudis vallavalitsuse üldmeilile 12. juulil täpselt sellisel kujul, nagu ta on hetkel loetat Kehtna valla kodulehel.

Oleme küll pidanud alates aprillikuust Omnivaga läbirääkimisi Järvakandi postkontori teemadel ja tungivalt nõudnud selle postkontori säilimist ja mitte ümberkorraldamist postipunktiks – sellisest soovist on Omniva lõuna piirkonna juht Annely Noobel meid informeerinud. Samuti oleme Omniva esindajaga kõnelenud pakiautomaatide paigaldamisest Kehtnasse ja Järvakanti, mida meile on seni küll vaid suusõnaliselt ja lihtsa e-kirjaga lubatud alates II poolaastast 2018.

Püüdsin Kehtna Coop'i kaupluse juhatajalt Rita Tähele uurida, miks leping üles öeldi. Selgus, et Coop'i kauplus oli tööpoolest soovivaalduse lepingu lõpetamiseks Omnivaga esitanud juba mitu kuud tagasi. Põhjuseks väga suur töökoormus seoses postiteenuse osutamisega, klientide pidev rahulolematuse ja äärmiselt väike tasu selle suuremahulise töö eest kaupluse töötajatele. Samuti tõi kaupluse juhataja välja ühe põh-

jusena ruumikitsikuse, sest pakkide hulk, mis Kehtna postipunkti jõuab, on siiski märkimisväärne – ligi 100 pakki päevas.

Olukord on igati mõistetav, sest kauplusesse tuleb inimene ikka esmalt sisseoste tegema ja ruumid Kehtna Coop'i kaupluses on tööpoolest kitsukesed.

Pahameelt tekitab aga kõige enam see, et Omniva teavitust oli väga hiline ja ootamatu, ei otsitud mingeid alternatiive, ei peetud vallavalitsusega mingeid läbirääkimisi postipunkti sulgemise osas. Vallavalitsus pole teemat isegi arutada saanud, kuna puhkuste ajal on istungeid harvem kui tavaliselt. Hetkel on küll selline olukord, et pärast postipunkti sulgemist marki Kehtnast osta pole võimalik. Kaardid ja ümbrikud leiab lillepoest. Kehtna valda jääb tegutsema postipunkt Lelle raamatukokku ja postkontor Järvakanti. Omniva esindaja ainus lohus elanikkonnale on, et kui postipunkt või -kontor asub kaugemal kui 5 km, saab kirjandaja teenuse tasuta koju või asutusse tellida.

Vallavalitsus teeb kõik endast oleneva, et Omniva paigaldaks võimalikult kiiresti pakiautomaadid Kehtnasse ja Järvakanti. Hetkel leiab kõik õpetussõnad, mida Omniva on meile jaganud oma pakutatavatest teenustest, Kehtna valla kodulehelt.

Katrin Velleste, abivallavanem
Raplamaa Sõnumid

Sulleri puhkeala Järvakandis. Mina ei olnud sellest paigast kuulnudki ja võib-olla on see tundmatu veel nii mõnegi inimese jaoks.

Rapla inimesena olen käinud puhkamas kuskil kaugemal, kui tahan, et oleks olemas nii ujumiskoht kui ka grillimisala. Aga nüüd pole vaja enam kaugemale minna, sest Järvakandis asub täpselt selline puhkeala, kus peale ujumise ja grillimise saab veel muudki teha.

Ala on suur ja tunne on seal mõnusalt suvine. Puhkeala sobib puhkamiseks ka lastega peredele, sest seal on olemas minimänguväljak ronimisvõimaluse, kiige ja liumäega. Tegevust jätkub seal tegelikult kogu perele, mitte ainult lastele. Nagu öeldud, saab seal ujuda, kuigi vesi väga sügav ei ole, vähemalt mina oma 154 cm juures sain poole veekogu peal veel jalad põhjas hoida. Ujudes aga peaks ettevaatlik olema, kuna põhjas leidub kive.

Riiete vahetamise pärast muutsema ei pea, sest puhkealal on olemas kaks riietuskabiini, mille kinkis Järvakandi rahvale 2018. aastal jaanipäevaks Järvakandi valla viimane vallavanem Mart Järvi. Vallavanemana töötas ta üle 15 aasta.

Ideaalis võiks ju puhkealal olla grillimisvõimalus ja sellelegi on Sulleris mõeldud. Olemas on väikene grillimisplats, kuhu minnes ei pea oma grilli kaasa võtma ega isegi

Sulleri puhkeala Järvakandis.

Foto: ULVI BLANDE

mitte puid, sest nii grilli kui ka lõkkematerjali eest on juba hoolitsetud.

Seal on veel kaks liivase pinnasega ala, kus saab mängida võrkpalli ja jalgpalli. Samuti saab mängida korvpalli ning isegi paar discgolfi korvi on seal, seega kettaspordi huvilistest pered leiavad samuti tegevust. Lisaks tavalisele kiigele on seal veel külakiik ja palju pinke, seega sobib see koht ideaalselt ürituste korraldamiseks.

Sel aastal näiteks oli puhkealal jaanilaat ja kohal olid erinevad toitlustajad, kauplejad, lasteala, batuudid, näomaalija, hobused, mulipallid, paadisõit, airjumb. Toimused ka erinevad jõukatsumised lastele ja

täiskasvanutele.

Aga mitte ainult jaanipäevi ei ole seal peetud. Ka talved on Sulleri puhkealal sisustatud – sel aastal peeti seal talverõõmupäeva, kus sai näiteks uisutada, lumelinna ehitada, mängida pallimänge jne. Eelmisel suvel kogunesid inimesed puhkealale muinastulede ööd tähistama. Tookord sai puhkealal nautida teed ja kohvi ning muusikat tegi Veiko Siniroht.

Et inimestel puhkealal hea olla oleks, tuleb seda aeg-ajalt korradada. 5. mail toimusid Sulleris Teeme Ära talgutööd, kus saeti võsa ja oksa, korradati parklat ja teeäärseid, tasandati piknikuplats mullaga ja kohendati

palliplatse ja järveäärset liiva.

Et puhkeala veelgi mõnusamaks muuta, on plaanitud sinna teha täiendustöö käigus kõlakojad, mis soovitakse valmis saada järgmise aasta suveks. Kõlakodade ehitust saab ka toetada, annetuskastid asuvad Järvakandis Kandi Konsumi ja Grossi kaupluses. Kui ka kõlakojad valmis saavad, on Sulleri puhkeala üks ütlemlata mõnus koht nii puhkamiseks kui ka ürituste korraldamiseks. Mitte et see praegu nii ei oleks...

Minge vaadake kõik see ilus puhkepaik Raplamaan üle!

Maris Adoma
Raplamaa Sõnumid

Järvakandis kohtusid noored klaasikunstnikud

9. juunil said Järvakandis kokku konkursi “Minu klaas 2018” võitjad ja klaasikunstiõpetajad. Autasustati konkursi võitjaid.

Konkursile laekus peaaegu 200 tööd nii klaasikunsti kui ka kujutava kunsti kategoorias. Osalejaid oli Kuresaarest Ahtmeni ja Tallinnast Vastseliinani. Ühtekokku osales 15 kooli õpilasi 18 juhendaja kaasabil.

Seekord oli esimest korda konkursil mõttelendu kitsendav (või avardav) teema „Ajaratas“. Tore, et enamik töid oli aja või rattaga seostatud ja väga paljud ikka meie kodumaa 100 aastaga/sajandiga.

Klaas on omapärane ja ettearvamatu materjal, millest kunstiteost luues jääb alati ruumi ka juhusele. Nii on kõik kaunid teosed midagi enam kui lihtsalt toredad vaasid ja vaagnad, igahühes on sees mõte ja suurepärase teostus.

Juuni- ja juulikuus sai seda ilu vaadata Järvakandi raamatukogus. Kel see siis vaatamata jäi, astuge läbi Tallinnas Kullo lastegaleriist - näitus on seal avatud kuni 7. septembrini.

Konkursitöid hindas ja valis kolmes vanuserühmas parimaid klaasikunstnikest žürii - Maie-Ann Raun, Tiina Sarapu, Malle Karik-Hallimäe. Valik oli raske, sest häid töid oli palju. Nii jagati tublidele ka kiidukirju.

Klaasikunsti konkurss toimus juba 9. korda. Konkurssi eesmärk on ergutada noori klaasikunstiga tegelema ja vaatama klaasi kui kunstivormi. Ühtlasi ergutama kogu Eesti klaasikunsti edenemist.

Loodame siin Järvakandis, et oma eeskujuga suudame võimalikult paljudele Eestimaa inimestele tutvustada üht väga kaunist kunstivaldkonda – klaasikunsti.

Täna kõiki osalejaid ja kaasaaitajaid!

Anne Ummalas,
Kehtna Kunstide Kooli direktor

18. juulil jõudsid rahujooksjad Järvakandi Kultuurihalli

Eestit läbis Rahujooksu “Sri Chinmoy Oneness-Home Peace Run” rahvusvaheline meeskond sellel aastal 16.-19. juulil ja Järvakandi Kultuurihalli jõuti 18. juulil lõunaks.

Euroopa jooksu avatseremoonia toimus sellel aastal 27. veebruaril Sofias. Rahujooks on inimkonna suurim ja pikim jooks, mis sümboliseerib inimkonna püüdlust rahumeelsema maailma poole, jagades rahuideale, julgustades ja toetades inimeste unistusi ja lootusi armastuse, harmoonia ja ühtsuse saavutamisel. Jooksjad läbivad ligi 24 000 km pikkuse teekonna läbi kõikide Euroopa riikide, finišeerudes 8. oktoobril Lissabonis.

Jooks on mittetulunduslik üritus, mis liidab

inimesi ja innustab head tahet kõikidest rahvustest inimeste vahel. Järvakandi noored osalesid jooksul ja tõrvikuga tervitasid jooksjaid Kehtna valla abivallavanemad Jalmar Mandel, Katrin Velleste ning haridus- ja kultuuritööspetsialist Kristiine Vahtramäe. Järvakandi Kultuurihallis tutvustasid sportlased ennast ja jooksu ideed laiemalt ning laulsid meile oma hümmi, mis kõlas imeliselt. Kultuurihall võõrustas jooksjaid lõunasöögiga, kringliga ja kohalikest taimedest valmistatud teega.

Kristiine Vahtramäe,
haridus- ja kultuuritööspetsialist

Õpilasiinid ja õpilaste tasuta sõidu võimalused algaval õppeaastal

Juba eelmise õppeaasta lõpus palusin kõigil lastevanematel, kelle lapsed soovivad kasutada kooli ja koolist koju sõiduks õpilastransporti, esitada valda vastav avaldus, et saaksime võimalikult varakult korraldada õpilastransporti.

Täna kõiki, kes oma soovidest teatasid ja avaldused esitasid. Senise info kohaselt jäävad õpilasiinid samaks nagu eelmisel õppeaastal (liinide ajad Kehtna valla kodulehel).

Lisaks avaldasid mitmed vanemad soovi, et lapsed saaksid liikuda ka liinibussidega

neile sobivamal ajal. Seoses riiklikult lubatud tasuta bussitranspordiga on meie maakonnas kõigil lastel (s.o kuni 19-aastased kodanikud) võimalik sõita liinibussides tasuta, noorel sõitjal tuleb esitada bussijuhile õpilaspilet.

Seega saavad ka gümnaasiumi ja kutsekoolide (k.a 19-aastased noored) õpilased algaval õppeaastal sõita maakonna liinibussides tasuta.

Kristiine Vahtramäe,
Kehtna Vallavalitsuse
haridus- ja kultuuritööspetsialist

Rapla kirikumuusika festival toimus sel aastal juba 26. korda. Kokku oli kümme kontserti seitsmes kirikus ja pühakojas. Kehtna vallas olid kontserdid Järvakandi ja Kehtna kirikus. Järvakandi kirikus esinesid 27. juulil Pirjo Levandi (vokaal) ja Madis Arvisto (kitarr).

Kehtna kirikus esinesid Andreas Lend (tšello) ja Allan Jakobi (akordion).

Fotod: AARE HINDREMÄE

Järvakandi naised töid O-I Euroopa jalgpalli karikavõistlused Eestisse ja võitsid 3. koha

30. juunil toimusid Tallinnas Lilleküla staadionil O-I Euroopa kaheksandad jalgpalli karikavõistlused.

Tänavune võistluspaik oli Eesti, kuna eelmise aasta karikavõistlused võitis Eesti naiskond O-I Production Estonia AS-ist Järvakandist. Turniir peetakse igal aastal erinevas kohas ja selle korraldavad möödunud aasta võitjad.

O-I jalgpalliturniir on O-I Euroopa igasuvine traditsioon, millega tuuakse kokku juhtiva globaalse klaasitootja töötajad üle kogu Euroopa. Pablo Vercelli, O-I Euroopa personalivaldkonna asepresident, kinnitab: "Ma olin põnevil, et sain kolleegidega kohtuda ja O-I karikaturniiril mängida. Kogu O-I töötajaskond jagab kirge klaasitootmise vastu ja on oma tööle väga pühendunud, lisaks ühendab meid tugev kogukonnatunne."

Jalgpalliturniir on O-I töötajate seas äärmiselt populaarne ja tegu on aasta ühe oodatuma sündmusega. Üht riiki saab esindada vaid üks meeste ja üks naiste võistkond. Mõned riigid korraldavad finaaltur- niiriks ka poolfinaale.

Turniiri viivad läbi vabatahtlikud

ja see edendab omakorda ettevõtte globaalset meeskonnatööd – eelmiste aastate ettevalmistusmeeskonnad toetavad järgmise aasta korraldajaid. Eestlasi aitas võistluse korraldamisel Poola meeskond, kes võõrustas 2016. aasta karikavõistlusi.

Jalgpall ühendab O-I-s inimesi ettevõtte erinevatelt tasanditelt ja ametipositsioonidelt. Eelmisel aastal võitnud Eesti naiste võistkonna mängijad esindavad seda mitmekesisust ilmekalt. Nende seas on pakendajaid, labori- ja hankespetsialiste, kvaliteeditehnikuid ja -juhte. Nende hulgas on uusi töötajaid ja neid, kes on O-I-s töötanud enam kui 25 aastat.

Võistlusest võttis osa 300 mängijat 18 meeste ja 9 naiste võistkonnas Eestist, Poolast, Šveitsist, Ungarist, Prantsusmaalt, Itaaliast, Inglismaalt, Šotimaalt, Tšehhi Vabariigist ja Hollandist. Eestist osales kaks võistkonda: üks meeskond ja üks naiskond.

Võistlused võitis naiste grupis Holland ja meeste grupis Saksamaa. Eesti naised tulid auväärsele kolmandale kohale.

Kersti Vannas

Noorte klassi laskurid võimutsesid Eesti täiskasvanute meistrivõistlustel

Viljandimaal Puiatus toimusid Eesti meistrivõistlused harjutuses olümpiar- ring.

Sportvibu naiskondade klassis võidutses Järvakandi Vibuklubi Ilves (Bessi Kasak, Triinu Lilienthal, Anneli Preimann), võites meistritiitli 20. aastat järjest. Järgmisel päeval toimusid Eesti meistrivõistluste olümpiaharjutuse finaalar- ringid. Sportvibu naiste klassis tuli Eesti meistriks juunior Triinu Lilienthal

(Järvakandi Ilves) olümpiasportlaste Laura Nurmsalu ja Reena Pärnati ees. Sportvibu meeste klassis võitis juunior Karl Kivilo (Järvakandi Ilves) Pearu Jakob Ojamäe ja Tanel Kaasiku ees.

Segavõistkondade arvestuses saavutas Järvakandi Ilvese võistkond koosseisus Karl Kivilo, Bessi Kasak 13 segapaari hulgas teise koha ning Järvakandi Ilvese teine võistkond koosseisus Triinu Lilienthal, Aivo Agu kolmanda koha.

Karl Kivilo ja Triinu Lilienthal.

Foto: erakogu

Tarsi talu laagriperede imeline suvi

Selleaastane, arvult juba 14. laagrisuvi Tarsi loodustalu maadel on läbi. Toimus 2 kooliteatrite suve- kooli vahetust ja 4 pärimuskultuuri suve- kooli vahetust. Nende aastate jooksul on sündinud ja kasvanud lisaks koduperele üks suur perekond - Tarsi suvepere, kes on üks ütle mata armas ja kokkuhoidev seltskond. Kui perekond kasvab ja kosub - „õitseb ja loob vilju“ - on see loodud õigetele alustele, õigele põhimõttele tuginedes.

Meie väärtustame peretraditsioone ja kogukondlikku mõtteviisi, siit ka pärimuslaagrite läbiv idee-teema läbi aastate: „Esivanemate jälgedes“. Oleme olnud selles järjepidevad ja see on teinud meie toetajateks ka Maaema ja Vetevana koos Taevaisa- ga, kes on õnnistanud meie tegemisi suurepärase ilmadega.

Sellel suvel osales laagrites ligi

450 last-noort ja 30 oma ala profes- sionaalset asjatundjat - suvekoolide õpetajat, kellest rohkem kui pooled aasta-aastalt Tarsile naasevad. On suur rõõm näha nende kasvamist ja elurõõmu.

Naljakas on see, et inimene jääb nagu enesetunde mõttes mingi va- nuse juures pidama (loomulikult on iga inimene päikesekiir ja kogu aeg - igapäev on selleks oma vanusemõõ- de) ja siis on kogu aeg selline tunne, et kõik noored saavad tasapisi sinuga nagu ühealiseks. See on nagu mingi illusioon, aga maailm ongi ju illusioone täis ja kõik on suhteline. Igaljuhul on see tore tunne!

Seda kogeda saad aga siis, kui oled teatud aja maailmas elanud ja jõudnud hetkeni, millele ma ei oska nime anda. Siis hakkad asju nägema veidi teises valguses, eriti huvitav on vanemaaliste inimeste mõtteviiside

jälgimine - tunned ära hetked, kui ka nemad tunnevad täpselt samamoodi. Minul on võimalus seda kogeda meie küla naabri-Helmiga suheldes. Tege- likult tänu sellele inimesele on Tarsi laagrid üldse võimalikuks saanud, sest Tarsi koht on kingitus Helmilt. Kuulad teda ja mõtled endamisi: Kus on lõpp ja kus on algus? Mis on elu mõte?

Tarsi talu peremees Illar ütleb: Elu mõte on elu järgnevus.

Jah, tõesti, naastes meie laagri- pere juurde, kui nii - siis on rõõm tõdeda, et viime elu edasi.

Perekond, kes loob ennast taas ja taas, kogedes ja avastades ennast läbi kogukondliku mõtteviisi, ON elu mõtte kandja. Just seda te olete, kallid laagrites osalevad hingesu- gused!

Oleme tänulikud laagrite suve- perele, kellelt saame innustavat

loomise jõudu. Oleme tänulikud ka kõigile toetajatele, tänu kellele saame loomeprotsessid muuta mah- lakamateks ja sisukamateks.

Jah, tuleb tõdeda, et traditsiooni- lisest suvepuhkusest Tarsil rääkida ei saa. Taastumiseks ja laadimiseks on meie pere üks lemmikaastaagu sügis, pakkudes imelist hingerahu ja vaikust värvilise looduse rüpes. Ongi ju sügis viljade korjamise aeg. Ja taas kord kehtib vanasõna - kuidas külvad, nõnda lõikad.

Sügis on ka aeg, kui viljade nop- pimise järel algab uus loomeprotsess (loodus tühja kohta ei salli - tühja olemist ei ole). 2019. aasta ideed ja mõtted on sündinud sügaval südames tegelikult juba viimaste laagri- vahetuste ajal. Nüüd tuleb need idanema panna ja universumile teadvustada.

Krista Olesk, Tarsi pereema

Kogukondliku turvalisuse 2018. aasta maakondlik toetusvoor

Viiendat aastat korraldab siseministerium turvalisuse edendamiseks projektikonkursi. Sellest aastast on toetusvoor läbiviija maakonnas Raplamaa Omavalitsuste Liit.

Kogukondliku turvalisuse maakondliku toetusvoor eesmärk on aidata kaasa ühiskonna kujunemisele, kus inimesed tunnevad end vabalt ja turvaliselt ning kogukonnad on turvalise elukeskkonna loomiseks võrgustunud, kus igati teadliku panuse ja kogukondliku koostöö kaudu on tagatud laiemalt ohtude ennetamine ning nutikas ja tulemuslik reageerimine õnnetustele, korrarikkumistele ja kuritegudele.

Kogukondliku turvalisuse maakondlik toetusvoor toetatakse taotlusi, mis:

* edendavad kohalikku ja piirkondlikku algatust turvalise elukeskkonna loomisele;

* suurendavad turvalisuse loomise panustavate ühenduste vahelist koostööd (sh edendavad võrgustiku-põhist koostööd);

* aitavad kaasa vabatahtlike võimekuse tõstmisele.

Taotlejad võivad olla:

- Eesti Vabariigis registreeritud mittetulundusühing ja sihtasutus, kelle liikmeks ei ole või kelle asutajaks ei ole riik või kohaliku omavalitsuse üksus;

- vabatahtlikku päästekomandot pidav kohaliku omavalitsuse üksus.

Ühe projekti toetuse piirsumma on 3500 eurot.

Taotlusvoor avati 15.08.2018 (info aadressil www.rol.raplamaa.ee)

Taotluste esitamise tähtaeg: 15.09.2018 kell 16.30.

Info: Ülle Laasner, Raplamaa Omavalitsuste Liidu turvalisuse ja rahvatervise spetsialist, e-post: ulle.laasner@raplamaa.ee, tel 528 4090

Leibkonna ja elukoha andmete võrdlusuuring Eestis.

Sattusid statistikaameti uuringusse? Osale kindlasti!

Statistikaamet saatis kevadel enam kui 10 000 Eesti inimesele teate, et nad on sattunud „Leibkonna ja elukoha andmete võrdlusuuringusse“. Hoolimata uuringu pikast nimetusest on küsimustik üsna lühike ja lihtne ning selle täitmine ei võta aega rohkem kui viis minutit.

Statistikaamet viib läbi maist oktoobrini leibkonna ja elukoha andmete võrdlusuuringut, millega testitakse registripõhise rahva ja eluruumide loenduse meetoodika kvaliteeti. Uuringu käigus küsitatakse ligi 30 000 inimest.

2021. aastal plaanib statistikaamet rahva ja eluruumide loenduse korraldada registriandmete põhjal, mis tähendab, et inimeste käest andmeid ei küsita, vaid need pannakse kokku erinevate registrite abil.

Registrite andmete tugineva loenduse tegemisel on suurim probleem registreeritud ja tegeliku elukoha erinevus, mille mõju tuleb eriti selgelt esile, kui hakata registrite andmete põhjal määrama leib- ja perekondi.

Probleemi lahendamiseks on statistikaamet loonud püsielanike määramise reeglid, mille abil hinnatakse, kas isik elab uuringuperioodil Eestis või on välismaale läinud.

Statistikutele pole praegu selge, kui õiged on registrites sisalduvad andmed. Selle selgitamiseks tehaksegi uuring, mille juures arvestatakse, et inimesed ankeedile vastates annavad täpseid ja õigeid andmeid.

Andmete analüüsimise tulemusena saavad statistikaameti inimesed teada, kas registritest saadud andmeid võib loendusel kasutada või tuleb neid täiendavalt kontrollida ja täpsustada.

Kulutades mõned minutid „Leibkonna ja elukoha andmete võrdlusuuringu“ küsimustiku täitmisele, hoitakse kokku paljude inimeste ajakulu, kui Eestis õnnestub 2021. aasta loendus teostada registripõhiselt, s.o ilma inimestelt nende andmeid küsimata.

Uuringu tulemusel avaldab statistikaamet 2018. aasta lõpus.

Ene-Margit Tiit, Statistikaameti rahvastikustatistika ekspert

Ühisnädal otsib sündmusi!

Suurim üle-eestiline kodanikuühiskonna nädal - Ühisnädal, tuleb taas! Kutsume üles kõiki ühendusi, kogukondi, ettevõtteid ja aktiivseid kodanikke korraldama erinevaid sündmusi, et haarata tegevustesse kõik Eestimaa kodanikud ja seeläbi tähistada kodanikuühiskonna sajandat tegutsemisaastat.

Maakondlike arenduskeskuste turunduse projektijuht Riina Nõupuu märkis, et põhjust on uhkust tunda, sest juba kuuendat korda toimuv Ühisnädal on sellel aastal pühendatud aktiivsele kodanikule ja kodanikuühiskonna arengule üldiselt viimase saja aasta jooksul. Nõupuu ütles: "Soovime näidata, kuhu on inimeste koostöö ja hoolivus meie ühiskonna viinud." Ühisnädala keskne teema on 100 aastat kodanikuühiskonda Eestis seoses 26. novembril 1918. aastal Maanõukogu poolt vastu võetud määrusega Eesti kodakondsuse kohta, ehkki seltsiliikumise ajalugu ulatub lausa 18. sajandisse.

Ühisnädalal toimub kogu Eestis palju põnevaid sündmusi, kus tut-

vustatakse inimeste omaalgatuslikke ettevõtmisi ja räägitakse kodanikuühiskonna tähtsusest ja rollist riigi arengus. Nõupuu sõnas: "Tegemist on meie kõigi suure pidupäevaga, mida tähistame terve nädala vältel, seetõttu ootame ka kõiki - vabatahtlikke, ettevõtjaid, kodanikke esitama sündmusi Ühisnädala kavasse!"

Enda sündmustest on võimalik anda märku kuni 11. novembrini 2018 Ühisnädala veebiaadressil: <http://uhisnadal.ee/esita-enda-sundmus/>

Ühisnädal on kodanikuühiskonna ja kodanikuühiskonda tutvustav nädal, mida korraldab Maakondlike Arenduskeskuste võrgustik koostöös partneritega. Sellel aastal toimub Ühisnädal Eestis juba kuuendat korda ja leiab aset 26. novembrist 2. detsembrini, kodanikupäeva lähistel.

Riina Nõupuu,

MAK-võrgustiku turunduse projektijuht
Tel 5597 5839

Riina.noupuu@arenduskeskused.ee

KIK avas keskkonnaprogrammi taotlusvoor 6. augustil

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) avas siseriikliku keskkonnaprogrammi 2018. aasta II taotlusvoor 6. augustil 2018. Taotlusi saab esitada kuni 17. septembrini 2018.

Taotlusvoorst saab toetust taotleda kaheksas valdkonnas (atmosfääriõhu kaitse, kalandus, keskkonnateadlikkus, looduskaitse, merekeskkond, metsandus, ringmajandus ja veemajandus) kindlatele tegevustele. Täpsemalt leiab infot KIKi kodulehelt.

"Kuigi toetust saab taotleda valitud tegevustele, loodame, et praegusel suvisel ajal jõuab taotlusvoor info võimalikult paljude huvigrupideni ning nad tulevad keskkonnaprojektidele toetust taotlema," sõnas KIK-i toetuste üksuse juht Koit Kaskel. Taotlema on oodatud näiteks kohaliku omavalitsused, mittetulundus- ja äriühingud, sihtasutused, vee-ettevõtjad, ülikoolid ja keskkonnakaitsega tegelevad asutused.

Kogu taotlusvoor eelarve on

10,8 miljonit eurot. Vooru eelarvest 6,5 miljonit suunatakse veemajanduse programmi ja üks miljon eurot ringmajandusse. Merekeskkonna projektid saavad 800 000 eurot, metsandusse läheb 600 000 eurot ja looduskaitse 500 000 eurot. Keskkonnateadlikkusele on mõeldud 450 000 eurot ja kalandusele 400 000 eurot.

Projektid esitatakse andmesüsteemi KIKAS kaudu. Rahastusotsuse saanud projektid selguvad käesoleva aasta detsembris.

KIK rahastab erinevaid keskkonnaprojekte Eesti keskkonnatasudest laekuvast rahast, CO₂ kvoodimüügi tuludest ning Euroopa Liidu struktuurifondidest. Lisaks pakub KIK võimalust taotleda sihtotstarbelist laenu keskkonnaprojektide elluviimiseks. Kaheksateistkümnne aastaga on riik KIK-i kaudu toetanud ligi 20 000 keskkonnaprojekti.

Kati Raudsaar, kommunikatsioonispetsialist

Tänu suvemängudel osalejatele!

Juunis toimusid Raplamaa 27. suvemängud ning seal osales üle 30 Kehtna valla kodaniku. Soovime tänada kõiki, kes käisid meie lipu all võistlemas. Suvemängud kestsid neljal võistluspäeval. 2. juunil toimus Kohilas rannavõrkpall, pendelteatejooks, kergejõustik, petank, sõudeergomeeter ning juhtkonnavõistlus, 3. juunil Pürgus maastikurattavõistlus, 5. juunil Kaius laskmine ning 6. juunil Kohilas orienteerumine. Kohtumiseni järgmisel aastal!

Mai Kalda maakonna tennises kolmandat aastat parim

8. juulil võitis Mai Kalda kolmandat aastat järjest maakonna parima tiitli. Võistlus toimus kolmel päeval ning naistest võttis osa 11 mängijat. Võit tuli finaalis 6:1, 6:0 Anu Kerdi vastu. Palju õnne võitjale ning edu uuel hooajal!

Artur Ojasalu, spordi- ja noorsootöö spetsialist

Keava Raamatukogu on alates 21. augustist avatud üks kord nädalas neljapäeviti kl 10-18.

Raamatukogus tervitab lugejaid sellest ajast Evelin Saare ja tema käest saab ka täiendavat infot.

Kehtna Vallavalitsus teatab, et valla kodanikel on võimalik tasuta eterniiti ära anda Järvakandi jäätmete kokkukandepunktis ja Mäepere jäätmejaamas. Eterniidi vastuvõtt toimub ainult eelneva registreeringu alusel. Valla kodanikud saavad eterniidi kogused registreerida e-posti aadressil aiavar.puur@kehtna.ee.

Kindlasti teavitada vallavalitsust, kas eterniit antakse üle Järvakandi jäätmete kokkukandepunktis või Mäepere jäätmejaamas.

Kehtna ja Järvakandi noored koos õpilasmalevas

25. juunist 1. juulini töötas meie vallas kolmandat aastat õpilasmalev "Töösuvi".

Malevaga seotud tegevused algasid juba mitu nädalat enne maleva algust, kui Kehtna ja Järvakandi noortekeskustes toimusid tööle kandideerimise töötoad ning pärast koostasid asjaosalised oma CV ja motivatsioonikirja. Malevasse sai tööle 24 noort, mis on kolme aasta suurim arv.

Esimesed kolm malevapäeva töötati Toosikannu puhkekeskuses ning kaks päeva tehti heakorratõid Kehtna ja Kaerepere alevikus. Tänavune malev oli eriline, sest esimest korda liitusid malevaga ka Järvakandi noored.

Maleva päevad möödusid teiselt, kuid olulisel kohal oli ka meelelahutus- ja sotsiaalprogramm. Toosikannus mängiti meeskonnamänge, käidi ujumas ning loomulikult vaadati ka jalgpalli MM-i. Lõpetuseks said noored preemiareisi Kunda seiklusparki, mille meeskonnapõhistel takistusradadel sai veel kord koos-

Kehtna valla õpilasmalevas osalejad Toosikannu puhkekeskuses.

Foto: erakogu

tööd harjutatud. See tuli noortel juba väga hästi välja.

Kehtna valla noortemalev "Töösuvi 2018" sai rahastuse haridus-

ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidavast ESF kaasrahastatud programmist "Tõrjutusriskis noorte

kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine".

Artur Ojasalu,
spordi- ja noorsootöö spetsialist

Lelle kiriku vastas on koolimaja. Esiplaanil Theodor Härma eluhoone 1931. a.

Foto: internet

Lelle kirik 150

Raamatu "Raplamaa kirikud" andmetel on Lelle õigeusu kiriku ehitusaastad 1866 kuni 1868. Kirik ehitati Riia peapiiskopi Platoni annetustest, mida oli 11 000 rubla. Eestimaa jaoks olid need aastad erakordselt rasked ning 1867. a lausa katastroofiline. Talv tundus lõputu, puud seisis raagus kuni mai lõpuni ning Tallinnas sõitsid voorimehed veel 21. maini saanidega.

1868. a oli peaaegu sama raske. Enneolematu põud kestis septembri lõpuni. Metsad, sood ja rabad põlesid, valitses veepuudus. Lisaks näljahädale veel rasked haigused nagu rõuged, sarlakid, tüüfus, düsenteeria ning siberi katk. Võib arvata, et kiriku ehitus andis nii mõnelegi mehele leiva lauale. Ehitasid põhiliselt kohalikud eestlased.

Raplamaa õigeusu kirikutest on Lelle vanim, tähistades tänavu oma 150. aastapäeva. Kunagi nimetas Lelle rahvas õigeusku Lelle usuks

ja luteri usku Rapla usuks. Lelle kirik on näinud nii paremaid kui ka halvemaid aegu. Päriskinni pole seda kunagi pandud.

Oskar Reinausi, kunagise kogudusevanema ning praeguse manalamehe jutu järgi oli kirikuõpetaja 60-ndatel aastatel kiriku sulgemise külanõukogus juba kokku leppinud ning läks veel viimaseid üleandmise pabereid lõpetama. Hommikul, kui Oskar kirikusse tuli, oli õpetaja surnud. Oskari arvates ei lasknud Issand tal seda sulgemise pattu oma hinge peale võtta.

18. augustil tähistatakse Lelle kooli ja kiriku 150. aastapäeva. Põhilised üritused seonduvadki kooliga. Siiski on kõik huvilised oodatud ka kirikusse ning kell 13 algavale teenistusele. Lisaks saab anda allkirju kiriku remondi toetuseks, sest selle seisund on avariiline.

Epp Haabsaar,
kiriku kellamees

Rahvaluulearhiivi nutivõistlus
Püüa vanaema lugu purki!

Eesti Kirjandusmuuseumi rahvaluulearhiiv ja Euroopa kultuuripärandi aasta 2018 kutsub noori ja vanu tegema nutikat põlvkondadevahelist koostööd, et salvestada igalt Eesti vanaemalt üks tema jaoks oluline lugu või laul. Laste ja noorte ülesandeks on leida salvestusseade (näiteks telefon) ja koostöövalmis vanaema - vanaisa ning meie veebilehe kratt.folklore.ee/vanaema juhendamisel koguda temalt heli- või videolugu. Vanaemade roll on lihtne ja igapäevane – jagada oma elukogemust noortega!

Osalema on oodatud koolinoored ja tudengid, aga ka teised, kes vanema põlvkonna sõnumi tulevikku talletamist vajalikuks peavad. Parimaid kogujaid eri vanuseastmetes premeeritakse auhindadega.

Kogumisvõistlus kuulub Euroopa kultuuripärandiaasta 2018. sündmuste sekka Eestis. Euroopa kultuuripärandiaasta mõte on innustada inimesi väärtustama nii vaimset, digitaalset kui ka ainelist pärandit.

Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiiv
Euroopa kultuuripärandi aasta 2018

KIRIKUTEATED

Kehtna Peetri kirikus:
Pühapäeval, 30. septembril kell 15 armulauaga jumalateenistus
Järvakandi Pauluse kirikus:
Pühapäeval, 2. septembril kell 15 armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 16. septembril kell 15 armulauaga jumalateenistus
Rapla Maarja-Magdaleena kirikus:
Pühapäeval, 2. septembril kell 12 armulauaga jumalateenistus koos kiriku peatrepi sisseõnnistamisega, järgneb kirikukohv pastoraadi Ingliseaalis teeliste kiriku projektis osalenutele

Pühapäeval, 9. septembril kell 12 vanavanemate päeva perejumalateenistus, ootame lapsi pühapäevakooli
Pühapäeval, 16. septembril kell 12 armulauaga jumalateenistus - sügise leirikooli algus, registreerimine kohapeal
Reedel, 21. septembril kell 19 kammerkoori Voices Musicales kontsert
Pühapäeval, 23. septembril kell 12 armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 30. septembril kell 12 mihkklipäeva perejumalateenistus

Kaunis kodu 2018

Raplamaa Omavalitsuste Liit on võtnud üle konkursi „Eesti kaunis kodu“ korraldamise ning tunnustas 5. juulil Mälvivere külas Regina ja Aare Sullakatko koduaias tänapiknikul sel aastal konkursile esitatud Raplamaa kaunite kodude omanikke. Üldrahvaliku liikumise „Kodu kauniks“ algatas president Konstantin Päts 1936. aastal ja taasalgatas president Lennart Meri 1997. aastal. 20 aastat kestis konkurss koostöös maavalitsustega. Pärast maavalitsuste tegevuse lõpetamist jätkab konkursi korraldamist Raplamaa Omavalitsuste Liit koostöös Eesti Kodukaunistamise Ühendusega.

Konkursile esitavad kohalikud omavalitsused oma valla kaunid kodud, mille omanikud saavad tänukirja ja mastivimpli. Konkursile esitatute hulgast valib omavalitsuste liidu moodustatud komisjon välja parimad, kes suunatakse üleriigilisele heakorralduskonkursile „Eesti kaunis kodu 2018“.

Sel aastal esitasid Raplamaa omavalitsused maakondlikule komisjonile tunnustamiseks kuus kaunist kodu ja ühe kortermaja. Kõik esitatud koduaiad vaadati üle ja otsustati esitada kolm kaunimat kodu tunnustamiseks Vabariigi Presidencile, kelle vastuvõtt kaunite kodude omanike tunnustamiseks on

25. augustil Viljandis.

Maakondlikku komisjoni kuulusid Rapla valla arhitekt Cerly-Marco Järvela, Kehtna abivallavanem Katrin Velleste, Maa-ameti Rapla katastrbüroo vanemspetsialist Anu Ruubel, ROL-i tegevjuht Silvi Ojamuru, Teie Aednik OÜ omanik Ülle Lagus, Kohila vallaeednik Anu Adamson ja Märjamaa valla ehitusinsener Tiiu Pippar.

Raplamaa kaunite kodude tänapiknik ühes kaunimas koduaias

5. juulil oli Raplamaa Omavalitsuste Liidu korraldatud konkursi „Eesti kaunis kodu“ tänapiknik. Ürituse korraldamise kohaks oli valitud üks konkursil osalenud kodu – Regina ja Aare Sullakatko koduaed Kohila vallas Mälvivere Vesiveski kinnistul.

Kuigi Sullakatko kodu ei asu suurest maanteest kaugel ja on teadjamale lihtne leida, suutis vähemalt kahe auto rahvas, Raplamaa Sõnumite seltskond sealhulgas, ära eksida. Hilinemisest aga probleemi ei tehtud ja kohale jõudnud võttis talu peremees vastu värske soolakurgiga.

ROL-i tegevdirektor Silvi Ojamuru sõnas algatuseks, et eks sellega võeti risk, et korraldada see tänuüritus ebatraditsiooniliselt kellegi koduaias. Päev oli olnud muidu vihmane, kuid

õhtu oli nagu ürituse jaoks tellitud, täiesti kuiv. Peale söögi-cateringi olid muusikalist cateringi pakkumas Piia Pöder ja Morten Langi.

ROL-i juhatuse esimees ja Kohila vallavanem Heiki Hepner rääkis oma kõnes natukene kauni kodu konkursi algusaegadest ja sellest, kuidas kodude kaunistamine oli meie rahvale hingelähedane teema ka võõra võimu ajal. Ilusad kodud luuakse Hepneri sõnul ennekõike küll peredele endale ja nende lähedastele, kuid need on ka maakonna rikkus, mida ei saa keegi ära võtta.

Kõik kodud on aga erinevad. On kodusid, kus väärtustatakse loodust ja kus kaks asja on omavahel sünergias, on kodusid, kus aukohal on ajalugu ja pärimus, on loominguilisi kodusid ja on minimalistlikke kodusid. Oma valla kaunite kodude valimise kohta sõnas Hepner, et päev, mil kodusid vaatama minnakse, on üks ütle mata ilus päev.

Kõik osalejad said peale tänukirja kingiks lipuviiru rahandusministereeringult ja kohaliku aiandusettevõtte kinkekaardi. Kolme kõige ilusama kodu omanikud saadetakse edasi üleriigilisele heakorralduskonkursile „Eesti kaunis kodu 2018“, mille tunnustusüritus presidendi vastuvõttuga on 25. augustil Viljandis.

Kinkekotte kätte jagades räägiti iga kodu kohta paari lausega, miks

just see kodu eriline ja silmapaistev oli. Sirje Ludvigi ja Toomas Välimäe metsade vahel olev kodu Selja külas Kehtna vallas on muudetud lemmikloomadele sobivaks, nimelt jagavad nad kodu leonbergeritega, suurte koertega.

Siis saabus õhtu kulminatsioon ja välja kuulutati kolm kaunimat kodu. Esimene oli Raili Kabrali ja Rait Verrevi Sanglepa talu Kehtna vallas, kus aias kasvavad vaid okaspuud, mida on ligi 400, ja hostad. Eriline on see kinnistu ka tuhandete valgete kivide tõttu.

Pille Otsa ja Arvi Laaki kodus Valtu külas Rapla vallas on peale renoveeritud maja ja kõrvalhoonetes suured põlispuid ja lähedal vesiroosidega paisjärv. Mahavõetud puudest meisterdab aga peremees väikevorme.

Viimane kolmest kaunimast kodust oli see sama, kus tänapiknikku peeti. Vesiveski kinnistu on tõeliselt kaunis koht, kus Sullakatko on suutnud luua loodusega harmoonias palkidest maja ja kõrvalhooned ning väikese ilu- ja tarbeaia. Pärast ürituse ametliku osa ja kehakinnitamist tegi peremees Aare soovijatele aias ka väikese tiiru ja rääkis kõigest nähtust lähemalt.

Helerin Väronen

Lühendatult ajalehest Raplamaa Sõnumid

100 tunnustust Kehtna vallas Eesti vabariigi 100. aastal

Vallavalitsus on otsustanud Eesti Vabariigi 100 aasta juubeli tähistamiseks välja valida ja tunnustada Kehtna vallas kokku 100 kõige silmapaistvamat inimest, asutust, vabauhendust, ajaloolist tegevust, sündmuste korraldamist vms. Tunnustatav isik peab elama või pärimena ja asutus peab asuma Kehtna vallas.

Palume kõikidel kaasa mõelda ja kandidaate valida, et välja selgitada inimesed, ettevõtted ja tegemised, kes või mis on kõige enam mõjutanud Kehtna valla kujunemist ja jätnud jälje meie valla ajalukku.

Kõik ettepanekud on oodatud ja palume need registreerida vastavas tabelis Kehtna valla kodulehel, valides sealt kodanikule/blanketid/100 tunnustust.

Tunnustatavate lõplikuks väljavalimiseks moodustab vallavalitsus komisjoni. Tunnustatud kutsutakse 20. oktoobril Järvakandi Kultuurihalli pidulikule galaõhtule, kus neile antakse üle 100 ainulaadset EV 100 puhul loodud meenet. Galaõhtuga tähistatakse ka uue Kehtna valla 1. sünnipäeva.

Näitena, keda pakkuda tunnustatavaks, võiks nimetada: kuulus

arendaja, kogukonna liider, mõtteliider, väga kuulus inimene, suur eestvedaja, sädeinimene, kooliõpetaja, noortejuht, põllumajanduse arendaja, ettevõtte juht, tubli töömees, turismiarendaja, koduloolane, külavanem, kultuuritegelane, huviringi juht, kunstnik, laulja, pillimees, teadlane, kirjanik, kaupmees, müüja, postiljon, aktiivne noor, sporditegelane, treener, tuntud sportlane, poliitik, ametnik, sotsiaaltöötaja, suurpere, pereväärtuste hoidja, arst jne.

Võiks välja pakkuda tuntud asutuse, vana kuulsa rahvamaja, raamatukogu, ajaloolise hoone, kuulsa tootmisettevõtte või kauni kodu läbi aegade jms.

Võiks tunnustamiseks välja pakkuda mõne olulise ajaloolise või fundamentaalse teo või pikaajalise sündmuse korraldamise.

Vabalt võib pakkuda veel mõne Kehtna valla valdkonna, tuntud inimese või idee, mis oleks EV 100 puhul tunnustamist väärt.

Palume kõigil teha ettepanekuid Kehtna valla 100 tunnustatava valimiseks ja saata need vallavalitsusele hiljemalt 10. septembriks.

Varri Väli,
arendusnõunik

Kaerepere saab maanteeni ulatuva kergliiklustee

Rapla - Türi maanteest Kaereperi ulatuva kergliiklustee rajamisest on kohalikud elanikud unistanud juba mõnda aega. Nüüd peaksid ehitustööd lähapäevil pihta hakama ning Kehtna vallavalitsuse plaani kohaselt saab tee valmis septembri jooksul.

Kehtna vallavalitsus kuulutas suve alguses välja kergliiklustee rajamiseks hanke ning abivallavanem Jalmar Mandel kinnitas, et nüüdseks on ehitaja leitud. Juba kevadel hakati tee äärest puid maha võtma ning esialgu loodeti tee valmis saada tänavu suvel.

“Ehitajaks on valitud Warren Teed OÜ, teekoridori puudest

vabastamine on lõppjärgus, tee ehitus algab lähematel päevadel, tee valmib septembris,” ütles Jalmar Mandel. Kaerepere kergliiklustee on tema sõnul umbes ühe kilomeetri pikkune ning see kulgeb Rapla – Türi maanteelt Männiku tänavani Kaerepere alevikus.

Kuni kergliiklustee valmimiseni tuleb jalakäijatel ja jalgratturitel liigelda ohutult sõidutee ääres. “Praegu liiguvad jalgratturid ja jalakäijad sõidutee ääres vastavalt liiklusseadusele,” ütles Mandel. Ehitustööd lähevad maksma 128 000 eurot.

Siim Jõgis

Raplamaa Sõnumid

**PENSIONÄRIDE kokkusaamine Valtu seltsimajas
NELJAPÄEVAL, 13. septembril kell 13.30.
Kuulame külalist, õnnitleme neid, kellel suvel või
septembris sünnipäev. Katame ühiselt peolaua.**

**Osalemisest teata HELGILE või teistele
pensionäride klubi
nõukogu liikmetele 10. septembriks.**

Eidapere Rahvamaja annab teada:

9. septembril kl 16 Vanavanemate päev. Esineb Männiste Perebänd. Kohvilaud, meenutuste nurk.

22. septembril algusega kell 11 Tervisepäev "Sinu südame heaks" (väikelastest eakateni). JÄLGI REKLAAMI!

19. oktoobril kl 20-01 hooaja avapidu Ivo Linna ja Antti Kammistega.

10. novembril SUUR SÜNNIPÄEVAPIDU.

Patune Pool - 5; Hellad Velled - 15, Renate ja Elumees. Uksed avatakse kl 20. Pääsmed eelmüügis alates 1. septembrist.

24. novembril kl 19 LÕÖTSAVÄGILASED (kontsert)

Detsember – jõulukuu 17.-22. detsembrini (jõulunädala eriprogramm).

Laat, laste jõulupidu, eakate jõulupidu, jõulutöötoad jne.

21. detsembril Aastalõpu pidu ansambliga Respekt.

Sündmusi lisandub veel. Täpsem info järgmises vallalehes. Palun jälgige reklaami. Igale sündmusele eelneb täpne reklaam sündmuse kohta. Pika etteplaneerimise korral võib esineda muudatusi.

Lugupidamisega Helgi Randla

VALTU RAHVAGA TEATRISSE juba 22 aastat...

Ühiskülastused, millele on veel pileteid:

E. 10. sept. Draamateatris Endla etendus "SURMATANTS"

K. 26. sept. Tallinna Linnateatris "MACBETH"

L. 29. sept. Ugalas "NAINE MERELT"

P. 30. sept. Draamateatris "VAIMUDE TUND"

K. 3. okt. Teatris NO 99 "KIHNU JÖNN"

L. 6. okt. Endlas "MITTE PRAEGU, KALLIS!"

E. 8. okt. Estonias Ujala etendus "MÄNG ON ALANUD"

N. 11. okt. Endlas "VEDELVORST"

R. 12. okt. Draamateatris "VÄLJAHEITMINE"

P. 14. okt. VAT Teatris "PILGATUD PIMEDUS"

K. 17. okt. Draamateatris "JAANIPÄEV"

K. 24. okt. Pärnu kontserdimajas THE KING'S SINGERSi KONTSERT

L. 27. okt. Draamateatris "VÄIKEKODANLASED"

L. 3. nov. Endlas uuslavastus "MÄRTER"

L. 10. nov. Endlas "ELU JA ARMASTUS"

R. 30. nov. Ugalas uuslavastus "MEISTRITTE LIIGA"

L. 1. dets. Pärnu kontserdimajas VIINI STRAUSSI ORKESTRI KONTSERT

E. 10. dets. Vene Teatris Rakvere Teatri uuslavastus "PAUNVERE POISTE IGAVENE KEVADE"

L. 12. jaan. 2019 Alexela kontserdimajas muusikal "KAUNITAR JA KOLETIS"

P. 27. jaan. Estonias ooper "TSAARI MÖRSJA"

P. 27. jaan. Estonia kontserdisaalis Vanemuise kontsert "MEMORY 2019"

L. 16. veebr. Ugalas muusikal "ONCE"

Piletid tellige HELGILT. Info telefonil 5394 1539

ÕNNITLEME

*Juulikuu
sünnipäevad*

85

Maare Kuum
Õie Kabonen
Hugo Kalle
Ando Lillioja

80

Enn Haas
Jaagup Lumi
Taive Roosi

75

Kaida Alev
Nikolai Štšjokotov
Tiiu Koppelman
Tiia Truu
Tiiu Pürgmaa

65

Aarne Järve
Ingrid Land
Helle Kruus
Mati Pundi
Olev Vallimaa
Ivo Kiisk

60

Mare Türk
Arvo Ryöppy
Virve Roland
Hannele Hallikas

Augustikuu
sünnipäevad

96

Elmar Pajus
Agnes Preide

94

Linda Asu

91

Hilse Roosimaa

85

Vaike Niinemets
Salme Õunap
Senta Kallaspoolik
Asta Kangro

80

Eve-Li Eskel
Eino Varblane
Toivo Nikkarinen
Avo Kommitz

75

Eha Vaikmets

70

Valentina Niinepuu
Silvi Võigas
Ants Schumann
Helgi Beresneva
Kaie Turro
Jaan Puda

65

Ainu Vatter
Rein Sildoja
Aimar Vahtra
Malle Verrev
German Hamonjan
Sirje Lõpp
Vilja Verrev

60

Veljo Kaal
Toivo Uigru
Piret Jänts
Gennadi Gusatšenko
Aime Sunni
Ülle Viitkar

UUS VALLAKODANIK

Elspet Sussen
Saara Reidla
Diandra Kraus
Kelly-Anett Kaal
Raul Erik Dimitriev
Hanna Oper
Robin Ringe
Tõnis Koosma

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni Teilt laekub avaldamise nõusolek.

MÄLESTAME

Ene Piigli
Siim Madison
Ruslan Svistunov
Valmar Aruväli
Valentina Ušakova
Kalju Kukk
Väino Mikk
Maret Ero
Ilmar Saaver
Ants Meresmaa
Endel Hinsberg
Martin Tuisk
Heino Käes
Ants Ross

KUULUTUSED

Soodsalt küttepuud! Küsi hinda! Holmes & Meyers OÜ. Tel 600 5323, 5192 2723.

Ostan kiiresti sõidukorras auto. Võib pakkuda ka vene autot. Vormistamine kohapeal. Tel 5819 0200

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

Ostan vanarauda, teie vana seisma jäänud auto ja muud põllumajandustehnikat. Viin ise ära. Hind kokkuleppel. Tulen kohale iga ilmaga. Tel 5851 7174

Avatud talude päev Kehtna Mõisa OÜ-s

22. juulil oli neljandat korda üle-eestiline avatud talude päev. Kehtna Mõisa OÜ-s olid talu väravad huvilistele valla teist korda. Juhatuse esimehe Siim Riisenbergi sõnul oli külastajate huvi erakordselt suur. Tallinnast toodi bussidega inimesi Kehtnasse maaeluga tutvuma. Seekordne põhirõhk oli Ülejõe farmi juures, kus oli võimalik tutvuda loomade, farmi ja põllumajandustehnikaga. Külalistel oli võimalik degusteerida ja kaasa osta Kehtna lihatööstuse toodangut. Külastajate koguarv jäi Riisenbergi sõnul tuhande piirimaile. Foto: AARE HINDREMÄE

Kehtna Klubi kutsub:

Reisime Lätimaale

8. september 2018

kell 7.50 Keavast ja
8.00 Kehtna A ja O parklast

Külastame Riia Keskturgu,
Riia loomaaeda ja vanalinna.

Üllatuspeatus!!!

Hind 35,00

(bussisõit, sissepääsud, hommikusöök)

Lõuna sööme Lido restoranis
Raha varu kaasa lõunasöögiks,
selle ostab igaüks ise!

Kohtade registreerimine
5251283 Kersti,
sõiduraha tasumine
registreerimisel
Reis toimub vähemalt 30 osaleja korral

PARVERALLI

vol.3

6.septembril kell 18:00
Kehtna mõisa tiigil

Osaleda soovijatel moodustada
4 liikmelised võistkonnad,
kellest vähemalt 2 liiget peavad
olema täisealised. Meeskond
tuleb registreerida
hiljemalt 03.09 tel. 533 05 125
Registreerunutel koguneda 17:30
Osalustasu võistkonnale 5 eurot
Kõikidele osalejatele diplom,
võitjatele karikas
Kohal Kaire Magusmaailm!

 Kehtna Klubi

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja maaküttesüsteemide
rajamine. Vee- ja kanalisatsiooni-
torustike, septikute, veesüsteemide
mük ja paigaldus.

Lisainfo 5021279 (Sven) / 5269604 (Ardo)
www.puurkaevumeistrid.ee

Järvakandi Kooli

2018/2019.õppeaasta
avaaktus toimub
1.SEPTEMBRIL
kell 11.00
kooli ees
(vihma korral võimlas)

Aktusele järgneb
klassijuhatajatund!

Valtu seltsimaja teatab

TEISIPÄEVAL, 11. SEPTEMBRIL külastame Tallinnas
hiljuti avatud VABAMU muuseumi. Giid.
Tutvume Rahvusraamatukogu näitustega ja lõunat sööme
sealses kohvikus. Osalemissoovist anna teada HELGILE.
Info telefonil 5394 1539

Meil Jerwencatos - Järvakandi klaasilugu

Pildikesi Järvakandi ajaloo 1879-1924

Autor Einvald Nõulik
Lavastaja Margus Abel

❖ — ❖

9. September 14.00

Järvakandi klaasimuuseumi hoovil

Loo toob teieni Järvakandi harrastusteater
Kandikohtlased & koos nendega laval
segakoor ja tantsurühmad

„EV 100 Järvakandis“

Toetajad:
Kehtna vald
Järvakandi kultuurihall
Eraisikud

Sissepääs 3 ja 5 eurot

EESTI KULTUURKAPITAL

Paunvere väljanäitus

15. september

Väljasõit:

Rapla Mahlamäe peatus 8.30
Kaerepere teets 8.40
Keava A&O vastas bussipeatus 8.50
Kehtna A&O 9.00

Bussisõit 10 eurot

Anna oma tulekust teada 5251283
Kerstile hiljemalt 10. septembriks
Väljasõit toimub vähemalt 30 huvilise korral